

Komunikat końcowy

Po zakończeniu prac – bez ustalenia wspólnego stanowiska – Polsko-Litewskiego Zespołu Ekspertów Edukacyjnych i Mniejszości Narodowych, polska strona rządowa przedstawia swój odrębny komunikat:

Polsko-Litewski Zespół Ekspertów Edukacyjnych i Przedstawicieli Mniejszości Narodowych został powołany decyzją Premierów Rzeczypospolitej Polskiej i Republiki Litewskiej – Donalda Tuska i Andriusa Kubiliusa podczas spotkania szefów obu państw, które odbyło się w dniu 4 września w Połędze, w reakcji na protesty społeczności polskiej na Litwie przeciwko zapisom znowelizowanej *Ustawy Republiki Litewskiej o oświacie* (17 marca 2011 r.).

Eksperci spotkali się pięć razy: 12 września 2011 r. w Druskiennikach, 19 września 2011 r. w Warszawie, 14 października 2011 r. w Wilnie, 7 listopada 2011 r. w Augustowie oraz 25 listopada 2011 r. w Trokach.

Na ostatnim spotkaniu z powodu rozbieżności stanowisk postanowiono nie podpisywać wspólnego komunikatu końcowego.

Strona polska, po dokładnej analizie zapisów Ustawy i dyskusji ze stroną litewską, stoi na stanowisku, że zapisy *Ustawy Republiki Litewskiej o oświacie* dotyczące: ujednoliconego egzaminu maturalnego z języka litewskiego i literatury (art. 38 pkt. 4 Ustawy), sieci szkół z językiem nauczania mniejszości narodowych (art. 30 pkt. 8 Ustawy) i nauczania w języku litewskim w szkołach mniejszości narodowych (art. 30 Ustawy) są dyskryminujące z punktu widzenia szkół mniejszości polskiej na Litwie – poprzez wprowadzenie nierówności w traktowaniu szkół z językiem mniejszości i szkół z językiem litewskim na niekorzyść tych pierwszych; gdyż są sprzeczne z zasadą gwarancji równych szans edukacyjnych uczniów – ponieważ wprowadzają zmiany w zbyt krótkim czasie; gdyż prowadzą do pogorszenia już nabytych praw edukacyjnych polskiej mniejszości narodowej – poprzez ograniczanie możliwości pobierania nauki w języku ojczystym.

Pomimo zgłaszanych przez stronę polską propozycji, strona litewska nie wyraziła woli zmiany powyższych zapisów Ustawy, jak i powiązanych z nimi aktów wykonawczych do Ustawy. Przedłożone w czasie prac Zespołu propozycje częściowych rozwiązań (w szczególności przedstawione w komunikatach z kolejnych spotkań Zespołu) uznajemy za potrzebne, ale niewystarczające.

Strona polska nadal apeluje do strony litewskiej o wniesienie zmian do Ustawy i aktów wykonawczych w odniesieniu do kluczowych problemów.

Wierzymy, że dialog litewskich władz oświatowych z polską społecznością na Litwie będzie kontynuowany i doprowadzi do znalezienia korzystnego rozwiązania.

Podczas spotkań Zespołu omawiane były równocześnie problemy szkolnictwa mniejszości litewskiej w Polsce. Odpowiadając na postulaty litewskiego środowiska oświatowego w Polsce, wprowadzane będą rozwiązania zapewniające dalszy rozwój tego szkolnictwa.

Polskie władze oświatowe są gotowe do dalszego dialogu z litewskimi władzami oświatowymi w sytuacji, gdy ze strony litewskiej pojawią się nowe propozycje rozwiązań problemów wychodzące naprzeciw postulatom polskiej mniejszości na Litwie.

Warszawa, 28 listopada 2011 r.